



**ИЗВАДОК ОД
ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТАТА НА
ФОНДОТ ЗА ИНОВАЦИИ И ТЕХНОЛОШКИ
РАЗВОЈ ЗА 2015 ГОДИНА**

1. ВОВЕД

Фондот за иновации и технолошки развој (во понатамошниот текст: „Фондот“) е правно лице основано според Закон за иновацииска дејност. Визијата на Фондот е да биде централна институција за развој и спроведување на националната политика за иновации и технологии и во националниот иновациски систем, за постигнување на општествени и економски придобивки за Македонија. Мисијата на Фондот е поттикнување и поддршка на иновацииска дејност кај микро, мали и средни, ново-основани претпријатија за забрзан технолошки развој кој се темели на трансфер на знаења, развојни истражувања и иновации кои придонесуваат за економски раст и развој, но и подобрување на деловната клима за развој на конкурентска способност на компаниите.

Приоритети и цели на Фондот се:

- подобрен е пристапот до финансиските услуги за иновации и технолошки развој, и
- промовирана и поттикната е иновацииската дејност.

Во периодот од 01.01. до 31.12.2015 година Фондот ги реализираше планираните активности според динамиката утврдени во Годишната програма за работа на Фондот за 2015 година и Годишниот финансиски план за 2015 година.

2. ДЕЈНОСТ НА ФОНДОТ

Фондот развива и врши услуги и доделува финансиски средства согласно стратегијата за иновации и програмите за работа на Фондот, кои се однесуваат на следниве области:

- обезбедување на ко-финансирани грантови за раст на новоосновани трговски друштва преку доделување на финансиски средства за иновациски проекти;
- доделување на кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации;
- поттикнување на приватните инвестиции и финансирање на развојните и/или иновациските проекти на старт ап претпријатија, преку обезбедување на ко-финансирани грантови за деловно-технолошки акцелератори,
- поддршка на приватни инвестиции преку приватни фондови и еквити и мезанин инвестиции и
- ко-финансирани грантови за трансфер на технологии.

3. ПРОГРАМИ НА ФОНДОТ

Средствата на Фондот се користат за финансирање на иновацииската дејност преку четири инструменти за поддршка со кои се обезбедуваат средства наменети за поттикнување на иновативноста кај компаниите, и тоа:

1. Кофинансирани грантови за новоосновани трговски друштва старт-ап и спин-оф;
2. Кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации;
3. Кофинансирани грантови за трансфер на технологии; и
4. Кофинансирани грантови за воспоставување, работа и инвестиции на деловно-технолошки акцелератори.

Фондот го објави првиот јавен повик за Кофинансирани грантови за старт-ап, спин-оф трговски друштва и иновации на 18.02.2015 година.

Првиот повик беше затворен на 18.04.2015 година и на истиот аплицираа 78 претпријатија од различни индустрии. Најмногу од нив беа од секторот на информатичките технологии, електроника и електротехника.

На 22.06.2015 година Фондот одржа Презентација на проектите избрани за финансирање на првиот повик за инструментот Кофинансирани грантови за старт ап, спин оф трговски

друштва и иновации, по што следуваше и официјално потпишување на договорите за финансирање на 16-те старт ап и спин оф претпријатија

Според годишната програма за 2015 година за работа на Фондот, за првиот повик за кофинансирани грантови за старт ап, спин оф трговски друштва и иновации, планирани беа 600.000 евра. Вкупниот износ на проектите избрани за финансирање од страна на Фондот е 458.700,50 евра.

На 21 септември Фондот за иновации и технолошки развој го објави вториот Јавен повик за трите инструменти: Кофинансирани грантови за новоосновани трговски друштва „старт ап“ и „спин оф“, Кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации и Кофинансирани грантови за трансфер на технологии со вкупен буџет за доделување во износ од 1.300.000 евра. Рокот за аплицирање беше 30 дена односно до 21.10.2015 година.

Под првиот инструмент избраните проекти беа најмногу од секторот за информатички технологии, меѓутоа во различни секторски примени и помал дел од дизајн и уметност и технолгии применети за спорт. Додека под вториот инструмент за комерцијализација избраните проекти се од информатичките технологии, производство на неметални минерални производи, рециклажа на стакло, инжинерство, градежништво и земјоделство.

На 30.12.2015 година Фондот одржа Презентација на проектите избрани за финансирање на вториот повик за инструментите Кофинансирани грантови за новоосновани трговски друштва „старт ап“ и „спин оф“ и Кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации, по што следуваше и официјално потпишување на договорите за финансирање на 17-те претпријатија избрани за финансирање.

За овој повик според годишната програма за работа на Фондот 2015 година планирани беа 300.000 евра за првиот инструмент, за вториот беа планирани 600.000 евра и за третиот инструмент планирани беа 400.000 евра. Вкупниот износ за финансирање за 10 проекти на старт ап претпријатија преку првиот инструмент изнесува 276.797 евра, а за вториот инструмент обезбедени се 591.517 евра за 7 проекти.

Преку инструментот за трансфер на технологии за кој беа планирани да се доделат 400.000 евра за два проекти на вториот повик, не беа избрани проекти за финансирање.

4. СОРАБОТКА

4.1. ОДНОСИ СО АКТЕРИ

Фондот има воспоставена соработка со Министерство за образование и наука, Агенција за финансиска поддршка на земјоделието и рурален развој, Агенцијата за поддршка на претприемништвото во Македонија, Државен завод за заштита на индустриска сопственост, Државен завод за статистика, Македонска банка за поддршка на развојот и други државни институции, Претседателот на Република Македонија и народните канцеларии во негова надлежност, како и единиците на локална самоуправа.

Фондот соработува и со другите актери кои обезбедуваат поддршка на секторот за мали и средни претпријатија и во секторот на иновации, истражување и развој преку организација на информативни настани, учество на конференции и други активности. Во 2015 година Фондот ја одржуваше соработката и со организациите на претприемачи, како што се Сојуз на стопански комори на Македонија, Стопанска комора на Македонија, Стопанска комора на Северозападна Македонија, кластерите, регионалните бизнис центри, како и со државни и приватни универзитети и други организации.

Фондот беше поканет и учествуваше на вториот бизнис форум одржан во Скопје во месец јануари 2015 година, на тема “Економски развој – можности за креирање на работни места во периодот 2015-2020 преку регионална и меѓу-секторска соработка за поддршка на бизнис иновации” на кој се дискутираше за политиките и мерките за поддршка на иновации.

Директорот на Фондот ја отвори тренинг конференцијата „Иновативна компанија-како да ја искористите креативноста на вработените и клиентите“ организирана од Стопанската комора на Македонија.

Претставник на Фондот учествуваше и на петтиот семинар на StartUp Academy на тема Можности за старт-ап финансирање, организиран од СВТ Алумни Скопје.

На 19 јуни во Битола, директорката на Фондот учествуваше на конференцијата „Јакнење на претприемачкиот екосистем во Македонија“ (образовниот, јавниот и приватниот сектор заедно за иднината на претприемништвото), организирана од страна на ЦЕФЕ Македонија.

Директорот на Фондот учествуваше на тркалезната маса на тема „Отворени предизвици на иновациска активност на компаниите во Македонија“ организирана од Сојузот на стопански комори на Македонија (ССКМ) и Македонската академија за наука и уметност (МАНУ).

Претставник на Фондот беше дел од жирито на националното финале на натпреварот „Филантропија преку зелени идеи 2015“, кое ги избра најдобрите три идеи на почеток на месец јули.

Директорот на Фондот беше дел од жирито за доделување на награда за еко-иновација во рамки на проект финансиран од УНДП и Центарот за социјални иновации под наслов „Од тебе зависи“.

Претставник од Фондот беше вклучен во жири и ментор на Старт ап викендот кој се одржа во Скопје од 20 до 22 ноември.

Исто така Фондот учествуваше на првиот информативен настан „Алтернативни извори на финансирање на мали и средни претпријатија“ организиран од страна на Бизнис центарот на Североисточниот плански регион во Куманово.

Фондот ги презентираше своите финансиски инструменти за микро, мали и средни претпријатија на еднодневната обука на тема „Иновативни и неконвенционални модели на финансирање на мали и средни претпријатија“, екстензија на проектот „Инвестирај – зошто да одите во странство кога можете да останете и да ја развиете вашата држава“ организирана од страна на ЦЕФЕ Македонија.

Исто така директорот на Фондот го отовори настанот Мотивирачки ФОРУМ за Претприемачи и научете претприемачки вештини, организиран од компанијата EQ EXCELLENCE кој се одржа на 23.12.2015 година.

Фондот во 2015 година одржа состаноци со претставници на Светска банка, Европска делегација во Македонија, УСАИД, Свис контакт, УНДП, ЕБРД, Неста и други со цел разгледување на можности за заеднички активности, проекти, но и мобилизација на дополнителни финансиски средства за постигнување на дефинираните цели. Исто така, Фондот воспостави соработка со слични институции за поддршка на иновации во Естонија, Србија, Хрватска и Унгарија, со цел подобрување на меѓународниот развој на малите и средни претпријатија, размена на знаење и воспоставување на контакти и формирање на конзорциуми за учество на европски и други проекти.

4.2. ОДНОСИ СО ЈАВНОСТА

Во насока на промоција на иновациската дејност, во 2015 година Фондот континуирано одржуваше информативни настани наменети да придонесат кон формулирање на квалитетни предлог-проекти и да им помогнат на сите заинтересирани да ја искористат можноста со помош на финансиската поддршка од Фондот да ги развијат своите иновативни идеи во успешни бизниси. Со објавување на првиот повик овие активности беа поинтензивни во Скопје и во повеќе градови во Република Македонија.

Првиот промотивен настан по објавувањето на првиот повик беше организиран и одржан во Скопје, на 02.03. 2015 година, на тема: „Можности за финансирање на иновативни проекти на старт ап и спин оф компании“. На настанот свое излагање имаа претставници од Фондот за иновациска дејност на Србија кои ги претставија своите искуства во финансиската поддршка на иновациите, како и успешни приказни на српски иноватори и претприемачи кои со помош на државно финансирање успеале да ги развијат своите иновативни идеи. Воедно, Фондот организираше 9 информативни настани низ повеќе градови во Република Македонија (Битола, два во Штип, Охрид, Тетово, Прилеп, Струга) и два во Скопје, во соработка со општините,

центрите за плански развој на Република Македонија, универзитетите, стопанските комори и нивните регионални канцеларии.

Во соработка со Агенцијата за странски инвестиции и промоција на извозот на Република Македонија, и Агенцијата за поддршка на претприемништвото на Република Македонија на информативните настани беа поканети и компаниите од нивните бази на податоци, како и од базата на Централен регистар на Република Македонија. На дел од овие информативни настани беше присутен и претставник од Министерство за образование и наука, односно националниот координатор за програмата ХОРИЗОНТ 2020 кој ја презентираше програмата Хоризонт 2020 со цел информирање на претпријатијата за дополнителни извори на финансирање на иновации. На овие настани присуствуваа околу 470 учесници, при што на секој настан имаше присутни од бизнис заедницата и академскиот сектор, кои активно се вклучуваа со поставување на прашања поврзани со самиот повик и останатите можности за финансирање.

Воедно со израелскиот амбасадор беше организиран настан за Високи технологии - искуството од Израел на кој говореше г-дин Јакоб Фас, на кој зедоа учество претставници од бизнис заедницата, универзитетите и општините.

На почеток на месец јуни 2015 година Фондот за иновации и технолошки развој во соработка со Министерството за образование и наука организираше презентација на програмата Хоризонт 2020. Унгарскиот експерт д-р Петар Моѓуроши, преку студии на случај ги претстави своите искуства во подготовка и имплементација на проекти од оваа програма. На оваа дводневна обука присуствуваа повеќе од 90 заинтересирани, пред се претставници од малите и средни претпријатија како и од универзитетите.

Во месец јули организирана беше и работилница за јакнење на капацитетите на вработените во Фондот и на претставници од локалните самоуправи кои во иднина би биле и локални контакт точки за потенцијалните апликанти. Работилницата беше на тема права од интелектуална сопственост, бизнис модел, финансиски проекции, анализа на ризици и пазарен потенцијал, а ја одржа Питер Моѓуроши, оперативниот советник на Фондот.

На почеток на месец септември Фондот одржа три обуки во Скопје, Охрид и Битола на следните теми: анализа на ризици, претставување на пазарен потенцијал, финансиска проекција и заштита на интелектуална сопственост наменети за потенцијалните апликанти. Овие теми беа избрани како резултат на утврдените слабости на проектите и апликантите во првиот повик.

Во периодот септември-октомври 2015 година Фондот организираше серија информативни настани низ повеќе градови во Република Македонија во соработка со општините, универзитетите, стопанските комори, центрите за развој на планските региони итн. Организирани беа 6 инфо средби за можностите за финансирање и презентирање на обрасците за аплицирање за финансиските инструменти во Битола, Штип, Тетово, Скопје, Охрид и Прилеп наменети да придонесат кон формулирање на квалитетни предлог-проекти и да им помогнат на сите заинтересирани да ја искористат можноста со помош на финансиската поддршка од Фондот да ги развијат своите иновативни идеи во успешни бизниси. На овие настани присуствуваа околу 300 учесници, при што на секој настан беа присутни и од бизнис заедницата и академскиот сектор.

Од 13ти до 17ти октомври 2015 година, на Скопскиот саем Фондот учествуваше на Технома 2015, каде Фондот го организираше програмскиот дел при што секој ден беа тематски презентирани инструментите на Фондот и отворениот втор повик со цел промоција на иновационата дејност и подигање на свеста за значењето и бенефициите од воведување на иновации за целната група. Фондот заедно со Скопски саем за прв пат го организираше и Форумот за Иновации и Технологии, на кој покрај Фондот беа претставени и бројни национални и регионални организации кои обезбедуваат поддршка на претпријатијата, како и беа промовирани и високообразовни институции и истражувачи. Дискусиите за секој одделен ден беа тематски поврзани со инструментите за финансиска поддршка на Фондот односно „Финансирање на иновации“, „Соработка за развој на иновации“, „Секторски пристап во трансфер на технологии“ и „Ден за старт ап претпријатија“

Во септември 2015 година објавена беше новата веб страна на Фондот која вклучува подобар изглед, повеќе функционалности и е полесна е за навигација.

5. ЗАКЛУЧОК

Во првата половина од 2015 година, Фондот го распиша првиот јавен повик за Кофинансирани грантови за старт ап, спин оф трговски друштва и иновации. Според годишната програма за 2015 година за работа на Фондот планирани беа 600.000 евра за 20 проекти. Вкупниот износ на проектите избрани за финансирање од страна на Фондот е 458.700,50 евра за 16 проекти. Во втората половина на 2015 година објавен беше и вториот јавен повик за три инструменти и тоа: Кофинансирани грантови за новоосновани трговски друштва старт ап и спин оф, Кофинансирани грантови и условени заеми за комерцијализација на иновации и Кофинансирани грантови за трансфер на технологии. За овој повик според годишната програма за работа на Фондот 2015 година планирани беа 300.000 евра за првиот инструмент, за вториот беа планирани 600.000евра и за третиот инструмент планирани беа 400.000евра. Вкупниот износ на проекти одобрени за финансирање од страна на Фондот е 868.314 евра, од кои што за првиот инструмент обезбедени се 276.797 евра за 10 проекти, а за вториот инструмент обезбедени се 591.517евра за 7 проекти.

Фонд за иновации и технолошки развој

ДИРЕКТОР

Јасмина Поповска